

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT I A L'ESPAI PÚBLIC (CIRCULACIÓ I ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 27 de febrer de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Al carrer de Maracaibo, especialment al costat senar, hi ha vehicles que estacionen indegudament en bateria, de manera que el vehicle sobresurt per sobre la vorera.
- Aquesta pràctica no només suposa un incompliment de la normativa de circulació, sinó que també genera situacions d'inseguretat viària atès que els vianants no poden caminar amb seguretat per la vorera.
- El 9 de novembre de 2021 i el 3 de novembre de 2022 es va dirigir per correu electrònic a la Guàrdia Urbana del districte per sol·licitar alguna actuació, però no en va rebre cap resposta. La va reiterar el 27 de febrer de 2023, i només va rebre un justificant de recepció en què l'adreçaven a presentar la queixa per telèfon (010 o 900 226 226) o al 112, en cas de sol·licitar la presència d'un patrulla per produir-se les molèsties en aquells moments, o mitjançant el registre o el web municipal.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea de Prevenció i Seguretat**, i a la **Regidoria de Mobilitat** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 15 de març de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 20 d'abril i 16 de maig de 2023, respectivament, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposen les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Estacionament de vehicles al carrer de Maracaibo

D'acord amb l'informe de l'Àrea de Prevenció i Seguretat, al carrer de Maracaibo no consta cap senyalització que hi prohibeixi l'estacionament. L'Àrea de Mobilitat confirma que s'hi permet estacionar en règim d'estacionament no regulat.

Per establir quina és la manera en què han d'estacionar els vehicles, és aplicable l'article 28 de l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles (OCVV), que estableix quan es pot estacionar en fila o d'una altra manera:

1. Els vehicles es podran estacionar en fila, és a dir, paral·lelament a la vorada; en bateria, o sigui perpendicularment a aquella; i en semibateria, obliquament.
2. A manca de senyalització expressa, s'estacionarà en fila als carrers i places, i en bateria als xamfrans de l'Eixample.
3. En els estacionaments amb senyalització al paviment, els vehicles se situaran dins del perímetre marcat.

Atès que el carrer de Maracaibo no es troba al districte de l'Eixample, i no hi ha cap senyalització expressa (ni vertical ni al paviment), **l'únic estacionament permès és en fila, és a dir, en paral·lel a la vorada.**

Per tant, tal com sosté el promotor de la queixa, l'estacionament en bateria no està permès i constitueix una infracció per estacionament indegut tipificada a l'article 70.2 de l'OCVV.

A més, donat que l'estacionament en bateria provoca que els vehicles envaeixin la vorera, cosa que redueix significativament l'espai practicable perquè les persones vianants hi puguin caminar amb seguretat, són aplicables els articles 63 i 64 de l'OCVV, relatius a la remoció d'obstacles i vehicles:

Article 63: A més dels altres supòsits previstos en la legislació sectorial aplicable, l'Ajuntament podrà retirar de la via pública, i traslladar al dipòsit municipal, el vehicle que es trobi en alguna de les circumstàncies següents:

1. Quan constitueixi perill, quan causi destorb greu a la circulació o al funcionament d'algun servei públic, quan causi deteriorament del patrimoni públic, i quan es presumeixi el seu abandonament.

Article 64: Es considera que un vehicle està en les circumstàncies determinades en l'apartat 1 de l'article anterior i, per tant, està justificada la seva retirada:

[...]

11. **Quan estigui estacionat totalment o parcial al damunt d'una vorera**, andana, refugi, passeig o zona senyalitzada amb franges al paviment, llevat d'autorització expressa.
17. **Quan estigui estacionat a la calçada, fora dels llocs permesos.**

Pel que fa al nombre de **denúncies** efectuades per la infracció d'estacionar en bateria en una zona d'estacionament en fila, l'Informe de seguretat i prevenció indica que durant l'any 2022 només s'han realitzat tres denúncies.

Aquesta **escassa activitat sancionadora** sembla baixa si tenim en compte que, tal com acrediten les imatges de l'emplaçament aportades pel promotor de la queixa, així com les que consten a Google Maps entre els anys 2023 i 2013, sembla que aquesta infracció és molt habitual a la banda senar, ja que en el total de les fotografies s'observa que els vehicles estan estacionats en bateria (ni tan sols en semibateria).

De tot això cal concloure que **la Guàrdia Urbana no ha actuat prou** per combatre aquesta infracció, que s'ha consolidat com el mode habitual d'estacionar en aquest tram de carrer.

2. Previsió de millores en la senyalització al carrer de Maracaibo

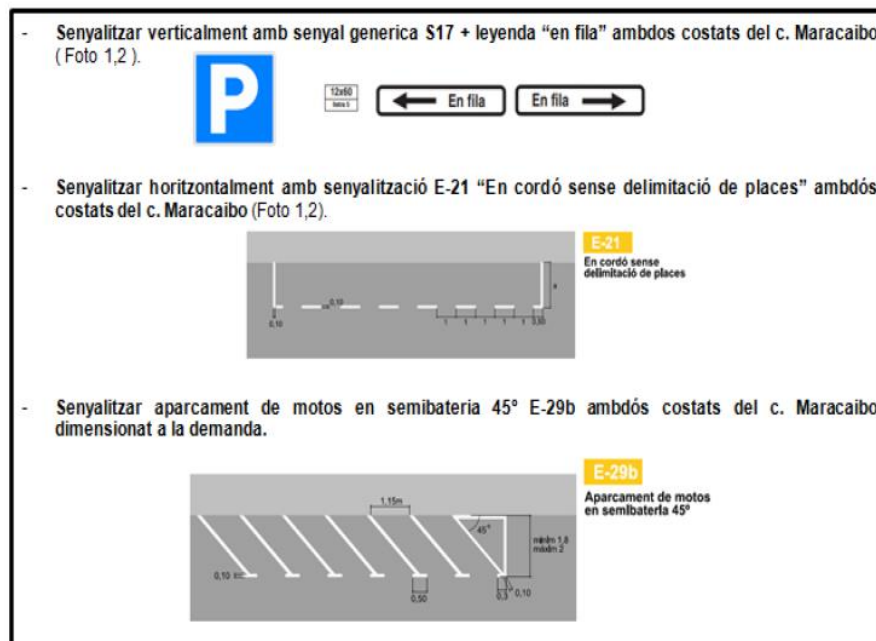
Amb posterioritat a l'entrada de la queixa, l'Àrea de Prevenció i Seguretat ha realitzat diverses accions encaminades a millorar la seguretat de la zona i garantir que l'estacionament per part dels vehicles es faci correctament. En concret, informa del següent:

- La informació de la queixa va ser treballada pels referents de mobilitat de la comissaria del districte, i es van fer quatre visites a l'emplaçament, a diferents hores del dia, per valorar l'afectació i elaborar la proposta més adient. El resultat de les inspeccions *in situ* és la següent:

S'ha comprovat la queixa referida i s'observa que al carrer de Maracaibo es pot estacionar en ambdós costats del carril de circulació, tot i que no hi ha cap regulació de com fer-ho. Al costat del carrer de Maracaibo, els vehicles estacionen majoritàriament en cordó, i altres estan estacionats en bateria. Al costat muntanya del carrer de

Maracaibo tots els vehicles estacionen en bateria. El fet d'estacionar en bateria impedeix l'ús normal de la vorera per part dels vianants d'ambdós costats, i moltes vegades la fa intransitable.

- Després de valorar les informacions aportades pel promotor de la queixa, el 17 de març de 2023 es va realitzar la proposta de millora núm. 15/2023, "C. Maracaibo núm. 3", amb la senyalització següent, la qual es va acceptar a la Taula de Mobilitat del dia 23 de març de 2023:

Per la seva banda, l'Àrea de Mobilitat ha confirmat que hi ha prevista una actuació de millora en la senyalització i reordenació de l'estacionament per garantir que les voreres siguin uns espais segurs i lliures d'obstacles per als desplaçaments a peu. Addicionalment, també informa que hi haurà altres millores en la visibilitat i seguretat davant del pas de vianants del carrer de Maracaibo - passeig de Guayaquil.

3. Sobre l'atenció i comunicació a la persona interessada. Denúncies a requeriment

D'acord amb la informació facilitada pel promotor de la queixa, aquest va enviar tres correus electrònics en els darrers tres anys a l'adreça genèrica de la Guàrdia Urbana de districte (GU_UT09@bcn.cat).

En els dos primers no consta que hagués rebut cap resposta, si bé l'Àrea de Prevenció i Seguretat indica que sí que van respondre, però que no disposen de les respostes.

Respecte al tercer correu, que sí que va rebre una resposta el mateix dia, se li indicava que la queixa s'hauria d'adreçar a través dels canals habilitats, com ara el telèfon 010, el 112 (en cas de requerir la presència d'una patrulla), el web municipal o una instància genèrica mitjançant el registre.

La manca de resposta no és una pràctica compatible amb el dret a la bona administració. El contingut de la resposta rebuda finalment no requeria cap esforç d'obtenció d'informació prèvia, i es podria haver enviat des del primer moment.

Arran de la present queixa, i amb l'objectiu de dotar de més qualitat les respostes, l'Àrea de Prevenció i Seguretat ha indicat als gestors del correu gu_ut09@bcn.cat que incloguin una referència explícita a l'enllaç <https://atencioenlinia.ajuntament.barcelona.cat/> i a l'aplicació municipal amb codi QR que permet notificar incidències a la via pública, de manera que les demandes tinguin traçabilitat i se'ls garanteixi la resposta amb el circuit de qualitat de l'Ajuntament.

D'acord amb l'article 23.1.b) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, la ciutadania té dret a plantejar suggeriments i queixes amb relació al funcionament de l'activitat administrativa.

A Barcelona aquest dret el reforça la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000. En l'article XXIII es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració: "Les autoritats locals garanteixen l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats dels usuaris, vetllant per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús".

També es recorda que el dret a una bona administració, en interconnexió amb altres drets, ajuda a establir un estàndard de diligència deguda en el compliment de les obligacions correlatives per part de les administracions públiques. Aquesta diligència deguda necessàriament implica **respondre dins un termini raonable a les peticions de la ciutadania.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat i de la Regidoria de Mobilitat no va ser suficientment eficaç.**

No obstant això, aquestes àrees ja han treballat en una solució i ja s'ha previst una nova senyalització que garantirà que l'estacionament sigui adequat.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Interior** que, mentre no s'implementin els cavis de senyalització, faci complir la prohibició d'estacionar vehicles en bateria o semibateria al carrer de Maracaibo, de manera que les persones vianants puguin utilitzar la vorera amb seguretat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.